

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยภายนอกกับเจตคติทางอ้อม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม และการรับรู้การควบคุมทางอ้อม โดยใช้ independent t-test และ one-way ANOVA พบว่าปัจจัยภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องกับเจตคติทางอ้อม ได้แก่ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพในกลุ่มรับจ้าง/ใช้แรงงาน/พ่อบ้าน/แม่บ้าน/และอื่นๆ มีเจตคติทางอ้อมที่ติดต่อการให้ลูกรับประทานนมมากกว่ากลุ่มรับราชการ/พนักงานของรัฐ/องค์กรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ผู้ปกครองที่มีรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน มีเจตคติทางอ้อมที่ติดต่อการให้ลูกรับประทานนมมากกว่ากลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้ครอบครัวสูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีเจตคติทางอ้อมที่ติดต่อการให้ลูกรับประทานนมมากกว่ากลุ่มผู้ปกครองที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) อย่างไรก็ตาม ไม่พบว่าปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ อายุ และเพศ มีความเกี่ยวข้องกับเจตคติทางอ้อม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม และการรับรู้การควบคุมทางอ้อม และไม่พบว่าอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง มีความเกี่ยวข้องกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อมและการรับรู้การควบคุมทางอ้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) ดังแสดงในภาคผนวก จ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย การวิเคราะห์ถดถอยและสหสัมพันธ์พหุ (Multiple Regression and Correlation Analysis) ซึ่งจะได้นำเสนอ ดังนี้ ค่าสถิติเบื้องต้นและค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการศึกษานี้ แสดงดังตารางที่ 6 และ 7

อย่างไรก็ตามพบว่ามีปัญหาสำหรับการวิเคราะห์ตามทฤษฎีบางประการ คือ พบว่าผู้ปกครองทุกคนอนุญาตให้ลูกรับประทานนมอย่างน้อย 1 ชนิดใน 5 วันที่ผ่านมา (ดู ภาคผนวก จ) ตัวแปรพฤติกรรมจึงมีลักษณะเป็นค่าคงที่ไม่เป็นตัวแปร และไม่สามารถนำมาวิเคราะห์สหสัมพันธ์ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนได้ จึงได้แปลงตัวแปรพฤติกรรมซึ่งวัดด้วย Food Frequency Method มาเป็นมาตรฐานรวมการประมาณ (ไม่ให้รับประทาน ได้ 0 จนถึง รับประทานทุกวัน ได้ 3 คะแนน) จากนั้นนำทุกข้อมารวมกันและนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และสัมประสิทธิ์กำหนดกับเจตนาและการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมเพื่อให้เห็นความถี่ของพฤติกรรมและทำการวิเคราะห์ถดถอยและสหสัมพันธ์ได้

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมทางตรง และทางอ้อม (ตารางที่ 6)

ผลการวิจัยพบว่าเจตคติทางตรงและทางอ้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .34, p < .01$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงและทางอ้อม มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .51, p < .01$) และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมทางตรงและทางอ้อม มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ($r = .16, p < .05$) ซึ่งสอดคล้องกับแบบจำลองในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (TPB)

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม กับเจตนาเชิงพฤติกรรม (ตารางที่ 6)

ผลการวิจัยพบว่า เจตคติและเจตนาเชิงพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .41, p < .01$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและเจตนาเชิงพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .28, p < .01$) และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมและเจตนาเชิงพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ($r = .26, p < .01$) ซึ่งสอดคล้องกับแบบจำลองในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (TPB)

จึงได้สร้างสมการถดถอยทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมดังในตารางที่ 7 ในสมการที่ 1 พบว่าตัวแปรสามตัว คือ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและการรับรู้การควบคุมร่วมกันทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมได้ 24 % ตัวแปรที่สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ เจตคติ และ การรับรู้การควบคุม และได้สมการถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z_1 = .39 Z_A + .12 Z_{SN} + .18 Z_{PBC}$$

ตารางที่ 6 ค่าสถิติพื้นฐานและสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปร	M	SD	A_b	$\sum b_{e_i}$	SN	$\sum NB_jMC_j$	PBC	$\sum C_kP_k$	I	B
A_b	-2.43	6.23	.82 (147)							
$\sum b_{e_i}$	-8.93	10.2	.34** (142)	.67 (170)						
SN	0.29	3.36	.25** (144)	.09 (166)	.88 (172)					
$\sum NB_jMC_j$	0.41	6.39	.39** (142)	.19** (164)	.51** (168)	.74 (171)				
PBC	1.78	1.96	.08 (144)	-.13* (166)	.16* (169)	.25** (169)	.67 (174)			
$\sum C_kP_k$	0.2	9.36	.31** (141)	.13* (161)	.37** (165)	.34** (162)	.16* (167)	.6 (168)		
I	1.19	4.1	.41** (145)	.26** (165)	.28** (168)	.45** (167)	.26** (172)	.41** (166)	.92 (173)	
B	15.16	8.28	.04 (147)	-.04 (170)	.01 (172)	.04 (171)	0 (174)	.22** (168)	.05 (173)	.89 (178)

หมายเหตุ : * $p < .05$, ** $p < .01$, ค่าในแนวทแยงมุมคือค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา, ตัวเลขในวงเล็บเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเซลล์

ความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติทางอ้อม (b_{e_i}) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม (NB_jMC_j) และการรับรู้การควบคุมทางอ้อม (C_kP_k) ที่ทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรม

จากผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ดังแสดงในตารางที่ 6 พบว่าทั้ง เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและการรับรู้การควบคุมทางตรงต่างมีความสัมพันธ์กับเจตนาเชิงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเพื่อที่จะระบุได้ว่าความเชื่อ กลุ่มอ้างอิง และความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมใดที่สามารถจะทำนายเจตนาได้ดีที่สุด เพื่อที่เป็นประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนความเชื่อ กลุ่มอ้างอิง และความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมซึ่งจะส่งผลต่อเจตนาและพฤติกรรมของผู้ปกครองต่อไป จึงได้นำตัวแปร เจตคติ

ทางอ้อม (b_6e_1) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม (NB_1MC_1) และการรับรู้การควบคุมทางอ้อม (C_9P_9) มาวิเคราะห์หาค่าถดถอยลงไปบนเจตนาเชิงพฤติกรรมโดยใช้ Stepwise regression ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการร่วมเชิงเส้นพหุ (Multicollinearity Problem) และได้แบบจำลองที่มีความประหยัด (Parsimony Model) ผลการวิเคราะห์หาค่าถดถอยพบว่า

ความเชื่อ (b_6e_1) ที่สามารถทำนายเจตนาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ b_6e_6 -- ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ($\beta = .32, p < .001$) และ b_6e_4 -- ทำให้ลูกมีความสุข ($\beta = .16, p < .05$) และทั้งสองร่วมกันทำนาย I ได้ 12% ดังสมการที่ 2 ในตารางที่ 7

กลุ่มอ้างอิง (NB_1MC_1) ที่สามารถทำนายเจตนาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ NB_1MC_1 -- ญาติพี่น้อง ($\beta = .20, p < .01$) และ NB_3MC_3 -- ครู ($\beta = .24, p < .01$) และทำนายได้ 16% ดังสมการที่ 3 ในตารางที่ 7

การรับรู้การควบคุมทางอ้อม (C_9P_9) ที่ทำนาย I ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ΣC_9P_9 -- ความต้องการของลูก ($\beta = .24, p < .01$), C_1P_1 -- การเกิดอันตรายต่อสุขภาพ ($\beta = .28, p < .001$) และ C_7P_7 -- เมื่อลูกทำในสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการ ($\beta = .22, p < .01$) และทั้งสามร่วมกันทำนาย I ได้ 25% ดังสมการที่ 4 ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สรุปสมการถดถอยของตัวแปร

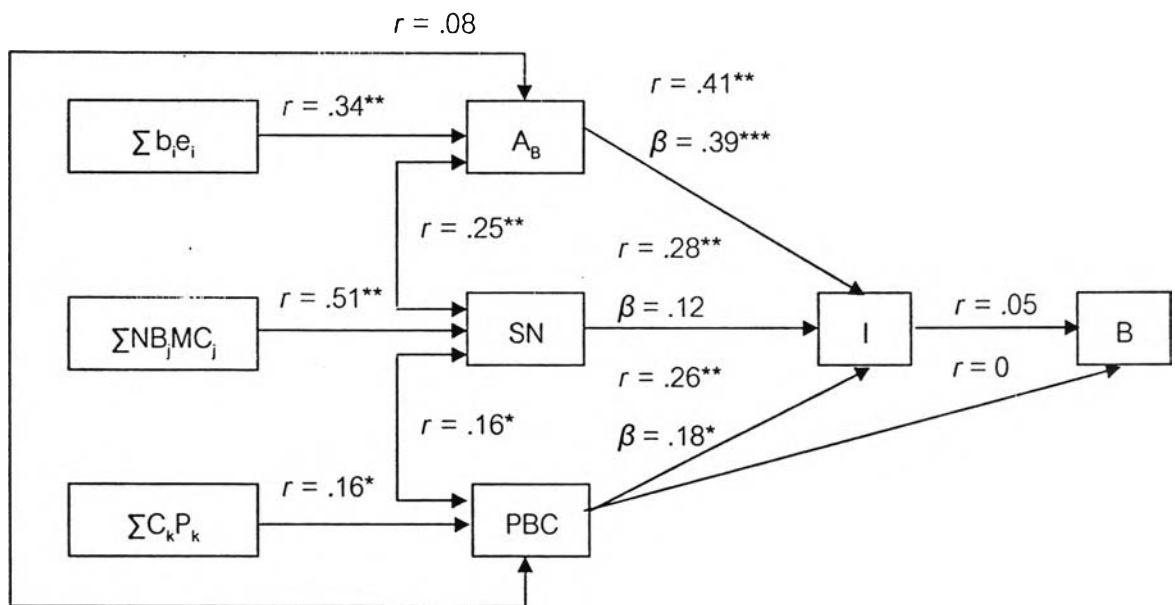
ที่	สมการ	b	β	t-test	p-value	R ²	F
1	I (Enter) (N= 141)						
	A _B	0.25	0.39	5.10***	.000	0.24	14.26
	SN	0.14	0.12	1.50	.135		
	PBC	0.36	0.18	2.36*	.020		
2	I (Stepwise) (N= 165)						
	$\Sigma b_6 e_6$	0.59	0.32	0.32***	.000	0.12	17.62
	$\Sigma b_4 e_4$	0.25	0.16	0.16*	.028		
3	I (Stepwise) (N= 167)						
	$\Sigma NB_1 MC_1$	0.33	0.20	2.62**	.001	0.16	32.44
	$\Sigma NB_3 MC_3$	0.23	0.24	2.96**	.004		
4	I (Stepwise) (N= 166)						
	$\Sigma C_9 P_9$	0.63	0.24	3.26**	.001	0.25	18.40
	$\Sigma C_1 P_1$	0.51	0.28	4.04***	.000		
	$\Sigma C_7 P_7$	0.50	0.22	3.02**	.003		
5	B (Stepwise) (N= 168)						
	$\Sigma C_9 P_9$	1.27	0.24	3.11**	.002	0.06	9.67

ความสัมพันธ์ระหว่าง เจตนาเชิงพฤติกรรม การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม เจตนาเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรม

ผลการวิจัยพบว่าเจตนาเชิงพฤติกรรม ($r = .05, p > .05$) และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ($r = .00, p > .05$) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ซึ่งไม่สอดคล้องกับแบบจำลองในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (TPB) เมื่อไม่มีความสัมพันธ์จึงไม่สามารถสร้างสมการทำนายได้ดังวัตถุประสงค์ของการวิจัย อย่างไรก็ตามพบว่ากรรับรู้การควบคุมพฤติกรรมทางอ้อมและพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .22, p < .01$) และเมื่อนำมาเข้า stepwise regression เพื่อระบุว่าความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมใดที่สามารถทำนายพฤติกรรมได้ พบว่า ความต้องการของลูกค้า ($\beta = .24, p < .01$) สามารถทำนายพฤติกรรมได้ 6% ดังสมการที่ 5 ในตารางที่ 7

แบบจำลองของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่สร้างขึ้นในการวิจัยนี้

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยและสหสัมพันธ์ของตัวแปรตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน นำมาเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนในการทำนายพฤติกรรมของผู้ปกครองในการอนุญาตให้ลูกอายุ 1-3 ปี รับประทานนม